

бору особі з високими показниками продуктивності в наслідку їх потенційних можливостей.

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ЛІНІЙ БРОЙЛЕРНИХ КРОСІВ ЗА ЕНЕРГІЄЮ РОСТУ

В.В.ЗАДОРОЖНИЙ – пошукувач, Селекційно-генетичний центр "Оріона "

Розвиток бройлерного виробництва в Україні в значній мірі залежить від продуктивності і комбінаційної здатності вихідних батьківських і материнських ліній (Шахнова Л.В., 1991). Але аналіз темпів селекційного прогресу в лініях бройлерних кросів показує, що він не перевищує 1-2% за рік від досягнутого рівня, спостерігається вихід на "плато" продуктивності. Майже лімітуючим механізмом починають виступати "біологічні ліміти селекції", що призводить до встановлення негативної кореляції міжпродуктивними і репродуктивними ознаками (Орозко Ф., 1990).

Тому серед актуальних проблем селекції м'ясної птиці особливої уваги заслуговують питання оцінки генетичного потенціалу продуктивності перспективного і резервного генофонду, розробка прийомів його використання в програмах чистопородного розведення і гібридизації. Це дозволить прискорити темпи створення нових, більш високопродуктивних ліній і кросів м'ясної птиці.

Виходячи з цих передумов, нами проведено порівняльний аналіз енергії росту молодняку ліній кросів Конкурент, Росе, Арбор Айкрес.

Методикою досліджень передбачалось визначення живої маси лінійного молодняку при вирощуванні до 42 ...120 діб (г), рівня середньодобового приросту (г) за ці періоди, а також збереженості молодняку до 120 діб (%). Вирощування молодняку вели роздільно за статтю, що дозволило виявити рівень статевого диморфізму в лініях залежно від їх спеціалізації. Результати досліджень представлені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Показники оцінки лінійного молодняку бройлерних кросів

Порода	Крос	Лінія	Стать	Жива маса в 42 доби, г	Жива маса в 120 діб, г	Середньодобовий приріст, г	Збереженість, %	Статевий диморфізм в віці	
								42 доби	120 Діб
Корніш	Конкурент	K5	♂	1543	3230	26,5	84,5	1,18	1,14
			♀	1308	2843	23,3	90,3		
	Росс	L6	♂	1245	2954	24,3	92,1	1,12	1,08
			♀	1112	2725	22,4	88,9		
		L7	♂	1476	2832	23,3	87,0	1,12	1,15
			♀	1320	2460	20,2	86,0		
Арбор Айкрес	A	♂	1550	3320	27,3	92,3	1,12	1,13	
		♀	1384	2930	24,1	91,0			
Плімутрок	Конкурент	K1	♂	1154	3128	25,7	89,0	1,36	1,06
			♀	850	2956	24,3	83,5		
	Росс	L8	♂	922	2859	23,5	91,0	1,43	1,18
			♀	645	2421	19,8	91,0		
	Арбор Айкрес	B	♂	1045	2604	21,4	91,0	1,48	1,12
			♀	704	2328	19,1	92,0		

Встановлено, що серед ліній породи корніш найбільш високою масою в 42 доби характеризуються півники і курочки ліній K5 і A. Для них також встановлені максимальні показники середньодобових приростів: для півників - від 24,5 до 27,3 і курочок 22,4-24,1г.

В породі плімутрок високою енергією росту відрізнялась птиця кросу Конкурент лінії K1. Середньодобові прирости півників знаходились на рівні 25,7г, а курочок 23,3г. Інші лінії мали значно нижчі показники живої маси і середньодобових приростів.

В віці 120 днів виявлена оцінка ліній зберігається. Але слід відзначити високу здатність до компенсаторного росту птиці лінії L6. Так, якщо в віці 42 діб вона поступалась лінії B за живою масою курочок, до 120 денного віку вона мала вищі показники енергії росту і лише поступалась лінії K1.

Значний інтерес для практичної селекції птиці має виявлення статевого поліморфізму за ознакою живої маси залежно від лінійної і породної належності. При цьому слід виходити з тих передумов, що чим більше рівень статевого диморфізму, тим повинна бути більш результативною переважаюча селекція за обмеженою кількістю ознак.

В наших дослідженнях встановлена цікава залежність, відповідно до якої статевий диморфізм (відношення маси півників до

маси курочок) більше в лініях породи плімутрок, і менше в породі корніш - від 1.18 до 1.12. Слід також відзначити, що з віком у птиці породи корніш (від 42 до 120 діб) статевий диморфізм майже не змінюється, в той же час в породі плімутрок його рівень значно знижується від 1.06 до 1.18. Це свідчить про нівелювання відмінностей між лініями цієї породи в процесі онтогенезу. Це слід вважати позитивним явищем, так як ці лінії материнські в родинних формах.

В той же час слід звернути увагу на підвищення рівня статевого диморфізму в лініях породи корніш, так як він забезпечує подальшу ефективну селекцію на збільшення живої маси і енергії росту птиці - батьківських ліній і форм. Зважаючи на це слід рекомендувати добір птиці в гнізда з високим рівнем диморфізму.

В цілому проведені дослідження вказують на досить високий генетичний потенціал птиці вивчених ліній в селекціоно-генетичному центрі Оріана, що дозволяє використовувати їх в селекційних програмах по створенню нових бройлерних кросів.

УДК 836,37.082.454.2

ВИРОБНИЧІ ТИПИ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ І ЇХ ВОВНОВА ПРОДУКТИВНІСТЬ

**Б.О.Вовченко – д.с.-г.н., професор,
О.В.Фінченко – аспірант, Херсонський ДАУ**

Досягнутий за нашого часу рівень продуктивності овець може бути іще підвищеним. Щоб вишукати більш удосконаленні методи одержання і вирощування високопродуктивних тварин, відповідаючих всеростучим потребам інтенсифікації вівчарства, важливе значення тепер, як і раніше, мають вивчення питань мінливості корисних ознак тварин, закономірностей їх формування і розвитку під впливом зовнішніх і спадкових факторів.

При цьому дуже корисно вивчити це питання у зв'язку з особливостями певних виробничих типів тварин.

Оскільки, кожна тварина являє собою цілісний організм із певним співвідношенням ступеню розвитку окремих властивостей, за критерій розподілу на конституціонально-продуктивні типи нами було взято співвідношення настригу вовни і живої маси, тобто основних господарсько-корисних ознак.